

ՕՐԵՆՍԳՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ՄԱՆԴԱՏՈՒՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

Դպրոցներում, մանդատորների ծառայության արդյունավետության բարձրացման նպատակով, Վրաստանի կրթության ու գիտության եւ ներքին գործերի նախարարությունների նախաձեռնությամբ, մշակվել է նախագիծ, ըստ որի, փոփոխություններ կիրականացվեն «Ընդհանուր կրթության մասին» Վրաստանի օրենքում:

Նախագծի քննարկումը վարում էին կրթության եւ գիտության նախարարի տեղակալ Լիա Գիգաուրին եւ ներքին գործերի նախարարի տեղակալ Նաթիա Մեգվրիշվիլին: Միջոցառմանը ընդգրկվել էին պետական տարբեր կառույցների, խորհրդարանի, ոչ կառավարական ու միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Դպրոցներում անվտանգության ապահովությունը ուժեղացնելու համար, նախագիծը նախատեսում է մանդատորների ծառայության մի շարք ուղղությունների զարգացում: Ավելանում են կանխարգելիչ միջոցառումները:

Օրենքում: Ըստ օրենսդրական փոփոխությունների, դպրոցի ներքին ու արտաքին պարագծում տեսախցիկների առկայությունը պարտադիր է դառնում: Վրաստանի բոլոր դպրոցները փուլ առ փուլ կապահովվեն համապատասխան սարքերով: Ե՛լ ավելի կխորանա կրթության եւ գիտության ու ներքին գործերի նախարարությունների միջեւ առկա համագործակցությունը: Այսուհետեւ մանդատոր կնշանակվի ոչ թե դպրոցի տնօրենի, այլ՝ ծառայության պետի կողմից: Եթե մինչ այժմ մանդատոր կարող էր դառնալ միջնակարգ կրթությամբ անձը, ապա

փոփոխություններից հետո՝ 21 տարին լրացած եւ բարձրագույն կրթություն ստացած քաղաքացին: Նախատեսվող փոփոխություններից բացի, կրթության եւ գիտության ու ներքին գործերի նախարարություններն արդեն որոշակի քայլեր են իրականացրել: Խորացել է մանդատորի եւ պարեկային ուսուցիչների միջեւ համագործակցությունը, գործում է հոգեբանական օգնության թեժ գիծ, ուժեղացել է հոգեբանական ծառայությունը դպրոցներում, կրթօջախներին տեղեկատվական թռուցիկներ են տրամադրվում, որոնք օգնում են իրազեկվել բռնության ու ահաբեկչության մասին:
ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ
Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարության փորձագետ

ՄԵԿՆԱՐԿԵԼ Ե Ի-VI ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ԴԱՍԱԳՐԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Նշյալ դասարանների ազգային ուսումնական նոր ծրագրի գործարկման կապակցությամբ, իրականացվում է դասագրքերի ընտրությունը:

Ինչպես հայտարարել է կրթության եւ գիտության փոխնախարար Լիա Գիգաուրին, ազգային փորձամասնությունների համար նախատեսված են մասնագիտական զարգացման եւ բարձր մակարդակով պետական լեզվի ուսուցման շատ ծրագրեր: Մասնավորապես, ծրագրված է այլ դպրոցներ գործուղել վրաց լեզվի ուսուցիչներ, միաժամանակ իրականացվում է նաեւ դասագրքերի ընտրություն: - I-VI դասարանների համար համապատասխան դասագրքերը, ըստ նոր ուսումնական ծրագրի, արդեն պատրաստ են եւ կհաստատվեն փետրվարին: Նման ծրագրի նախատեսված է նաեւ մյուս դասարանների համար: Նախարարի փոփոխություն

նր չի նշանակում ազգային հանրակրթական ծրագրի փոփոխություն, որն իրականացվում է ըստ ժամանակացույցի: Այս դասարանների դասագրքերի համար ներկայացված են տարբեր հեղինակների եւ հրատարակչությունների մուշներ: Այժմ իրականացվում է ընտրություն, որից հետո չափորոշիչներին համապատասխանող տարբերակներին կտրվի դասագրքերի կարգավիճակ: Հայտարարել է Լիա Գիգաուրին:

ԶՈՒՐԱԲ ԱՐԱՇԻՉԵ. «ՌՈՒՍՆԵՐՆ ԱՍԱՑԻՆ՝ ՄԻԵՎՆՈՒՅՆ Ե, ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԿԱՏՈՐԱԳՐԵՆ»

«ՏԵՐՄԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ» ԱՐԱՇԻՉԵ-ՎԱՐԱՍԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆԸ

Առեւտրական միջաճգք, թե՛ «մաքսային սահման». հարցականի տակ է դրվել 2011 թվականին ստորագրած Վրաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ ստորագրված համաձայնագրի կատարումը, այն միակ համաձայնագրի, որով Ռուսաստանը գործնականում ընդունել էր Վրաստանի տարածքային ամբողջականությունը: Եվ ահա, համաձայնագրի ստորագրումից վեց տարի անց, պաշտոնական Մոսկվան այլ կերպ է մեկնաբանում վերոնշյալ փաստաթուղթը, ինչի հետ վրացական կողմը կտրականապես համաձայն չէ:

Պաշտոնական թբիլիսին հայտարարում է, որ ոչ վերոնշյալ համաձայնագրում եւ ոչ էլ շվեյցարական ընկերության հետ ձեւակերպված պայմանագրում «մաքսային» բառը նշված չէ, եւ իրենք փոխելու մտադրություն չունեն: Հետեւաբար, անհասկանալի է Ռուսաստանի ԱԳ փոխնախարար Գրիգորի Կարասինի հայտարարությունն այն մասին, որ, Գորիի եւ Ինգուրիի կամրջի միջեւ ստորագրված համաձայնագրի մոնիթորինգի կապակցությամբ, պետք է տեղակայվի, այսպես կոչված, «մաքսային սահման»:
- 2011 թվականին հողված առ հողված քննարկեցինք մաքսային վարչարարության եւ ստորագրված համաձայնագրի մոնիթորինգի համաձայնագիրը, ինչը բավականին զգայական ընթացք ունեցավ: Մենք տարբեր մոտեցումներ ենք ցուցաբերում սույն փաստաթղթի տեքստի մեկնաբանություններում: Ուստի, անկախ մեկնաբանություններից, որոշեցինք կարեւորել, հստակորեն իրականացնել այդ փաստաթղթով նախատեսված դրույթները, որոնք վերաբերում են շվեյցարական ընկերության հետ պայմանագրին: Ներկայումս ավարտում ենք ընթացակարգերը, եւ պայմանագիրը մոտ ժամանակներում կձեւակերպենք,- հայտարարել էր Գ.Կարասինը:

Այդ կապակցությամբ, Պրահայում հունվարի 31-ին հանդիպում անցկացվեց Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների հարցերով Վրաստանի վարչապետի հատուկ ներկայացուցիչ Ջուրաբ Աբաշիձեի եւ Գրիգորի Կարասինի միջեւ: Ջուրաբ Աբաշիձեի խոսքով, փաստաթղթի նման մեկնաբանությունը լուրջ վտանգ է ստեղծում համաձայնագրի կիրարկմանը: «Մեզ համար անընդունելի է, որ ռուսական կողմն օգտագործում է «մաքսային սահման» արտահայտությունը: Վերոնշյալ համաձայնագրում այդ արտահայտությունը վավերացված չէր: Խոսքը առեւտրական միջաճգքի մասին էր, որի սկզբում եւ վերջում գործելու էր շվեյցարական մոնիթորինգի ընկերությունը: Այն իրականացնելու է ոչ թե մաքսային գործառնություններ, այլ շրջանառվող ապրանքի հաշվառում: Հենց այդ հարցում էլ հանդիպմանը բանավեճ ծագեց:

- Այդ հարցում մեր դիրքորոշումները կտրականապես տարբերվում են: Դա վավերացվեց նաեւ մեր հանդիպմանը, թեպետ հայտարարեցին, որ մոտ ապագայում իրենք մտադիր են նոր պայմանագիր ձեւակերպել շվեյցարական ընկերության հետ: Նման մեկնաբանությունը լուրջ սպառնալիք է ստեղծում 2011 թվականին ստորագրած համաձայնագրի կիրարկմանը: Բոլոր դեպքերում, նոր ձեւակերպվող պայմանագիրը պետք է լինի մեր կողմից ստորագրած տեքստի նմա-

նակը,- ընդգծեց Ջուրաբ Աբաշիձեին:
Հիշեցնենք, որ, ստորագրած համաձայնագրի համաձայն, պետք է ստեղծվի երեք միջանցք, եւ շվեյցարական դիտորդները տեղակայվելու են այդ միջանցքների սկզբում ու վերջում: Մի միջանցքը ստեղծվելու է Լարսի մաքսային անցակետում, երկրորդը՝ Ռոքիի թունելից մինչեւ Գորի ընկած հատվածում եւ երրորդը՝ Փոտո գետից մինչեւ Ինգուրի գետն ընկած հատվածում: Ինչպես նշեց Վրաստանի ԱԳ նախկին փոխնախարար Սերգո Կապանաձեն, որը ժամանակին մասնակցել է վերոնշյալ համաձայնագրի մշակմանը, այն ժամանակ էլ ռուսները պահանջում էին ընդգրկել «մաքսային» արտահայտությունը, թեպետ դա չընդունվեց: Նրա հավաստմամբ, այդ միտումն այս անգամ էլ պաշտպանության չի արժանանա:

- Ռուսաստանը բոլոր դեպքերում ստիպված կլինի մաքսային կանոնների համաձայն հիմնել տերմինալ՝ ելնելով նրանից, թե իր օրենսդրությամբ դա արտաքին առեւտուր է: Մեր տարածքում ոչ մի մաքսակետ չի ստեղծվի եւ ամեն ինչ կարվի այնպես, ինչպես նախատեսված է 2011 թվականի ստորագրած համաձայնագրով: Մեզ համար դա ներքին առեւտուր է,- հայտարարեց Սերգո Կապանաձեն եւ հավելեց,- վեց տարի ձգձգվեց, ժամանակ կորցրինք եւ հիմա գտնվում ենք անորոշ վիճակում: Եթե այդ համաձայնագիրը չկիրարկվի, ապա, մասնակիորեն դրա համար պատասխանատու է նաեւ վրացական կողմը: Ավելի վաղ, դրա կիրարկման հնարավորություններն առավել տեսանելի էին: Դրանում շահագրգռված էր նաեւ միջազգային հասարակությունը:

Նրա խոսքով, Աբխազիան եւ «Հարավային Օսեթիան» այդ համաձայնագրի մասը չեն կազմում, քանի որ այն վերաբերում էր միայն Վրաստանին ու Ռուսաստանին:

Քաղաքագետ Գիա Խուխաշվիլու խոսքով, համաձայնագրում «մաքսային արտահայտության» ներառումը յուրովի նշանակում է Աբխազիայի եւ «Հարավային Օսեթիայի» ճանաչում: Հետեւաբար, ըստ քաղաքագետի, ոչինչ արտակարգ չի լինի, եթե այդ համաձայնագիրը ընդհանրապես չկիրարկվի:
- Առաջին հերթին հարկ է նշել, որ ռուսական կողմի պահանջը հակատրամաբանական է, քանի որ ռուսները որպես անկախ պետություններ են ճանաչել Աբխազիան եւ «Հարավային Օսեթիան»: Մենք երբեք չենք համաձայնի նրա հետ, որ մոնիթորինգ իրականացնողները տեղակայվեն միայն Գորիի եւ Ինգուրիի մոտ, քանի որ դրանով կհաստատենք, որ այդտեղով է անցնում Վրաստանի սահմանը: Վերոնշյալ համաձայնագրի տապալմամբ ոչինչ տեղի չի ունենա, կպահպանվի ստատուս քվոն, եւ վերջ,- նշեց Գիա Խուխաշվիլին:

«ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ՕՍԵՑԻԱՅԻ» ԲԱՆԱԿՆ ԸՆԴԳՐԿՎՈՒՄ Ե ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒԹԻ ԿԱԶՄՈՒՄ
Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը վավերացրել է Ռուսաստանի եւ Վրաստանի կողմից չվերահսկվող «Հարավային Օսեթիայի» միջեւ կնքված «Առանձին ռազմական ստորաբաժանումները ՌԴ-ի ՁՈւ-ում ներառելու մասին» համաձայնագիրը:
Համաձայնագիրը ստորագրվել է 2017 թվականի մարտի 31-ին Մոսկվայում, Ռուսաստանի եւ «Հարավային Օսեթիայի» միջեւ դաշնակցության եւ ինտեգրման մասին պայմանագրի հիման վրա (2015-ի մարտի 18): Մինչ այդ, ԱՄՆ-ը դատապարտել էր նշված համաձայնագիրը: «Մենք չենք ճանաչում, այսպես կոչված, համաձայնագիրը, որը իրական միջազգային փաստաթուղթ չէ»,- ասված է պետդեպարտամենտի հայտարարությունում:
Հիշեցնենք, ավելի վաղ, «Հարավային Օսեթիայի» նախկին նախագահ Լենինո Թիբիլովն ասել էր, որ, Հարավային Օսեթիայի եւ ՌԴ-ի միջեւ ստորագրած համաձայնագրի շրջանակներում, «Հարավային Օսեթիայի» մոտ 150 զինծառայող կհամալրի ՌԴ ՁՈւ-ի շարքերը:
Համաձայնագիրը կնքվել է 25 տարով, նախատեսված է ավտոմատ կերպով երկարացնել:
Վրաստանի նախագահի խորհրդական եւ արտաքին հարաբերությունների հարցերով քարտուղար Թենգիզ Փխալաձեն հայտարարել է, որ Ռուսաստանի դեմ միջազգային ճնշումները պետք է ուժեղացնել:
- Ստահոգիչ է, այսպես կոչված, զինված ուժերի ընդգրկումը ՌԴ-ի ՁՈւ-ի կազմում: Այս քայլն է՛լ ավելի կլարի անվտանգության թույլ միջավայրը Վրաստանում ու տարածաշրջանում: Ռուսաստանի վրա միջազգային ճնշումը պետք է ուժեղացնել, որպեսզի ապագայում նման քայլեր չձեռնարկվեն,- հայտարարել է Փխալաձեն:

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ԱՌՕՐԵԱԿԱՆ

ԱՌԵՂԾՎԱԾ

ՔԱՇԸ ԳՅԵԼՈՒ ԳՅՈՒՐԻՆ ՄԻՋՈՑ

Ասում են՝ ավելորդ քաշի հիմնախնդիրը այսօր առաջնահերթությունների առաջին հնգյակում է: Հեղափոխություն է ավելորդ քաշից ազատվելու համար, դիետաներից բացի, մշակվում են այլ մեթոդներ:

Պ. Սիմոնյան

Նիւնոմիսիա

Մայոյի (ԱՄՆ) կլինիկայի գիտնականները պարզել են, որ մարդիկ, որոնք օրական վեց ժամ ուտելի վրա են անցկացնում, ավելի հեշտություններ են քաշը կորցնում, քան նրանք, ովքեր նստակյաց կենսաձև են վարում: Այդ մասին հաղորդվում է MedicalXpress կայքի մասնավոր տեղեկագրում:

Մասնագետները վերլուծել են 1184 մարդու մասնակցությամբ 46 հետազոտությունների արդյունքները: մարդիկ, որոնք միջին տարիքը կազմել է 33, իսկ միջին քաշը՝ 65 կիլոգրամ: Պարզվել է, որ կանգնած դիրքում մեկ րոպեում 0,15 կիլոկալորիա ավելի է այրվում, քան նստած դիրքում: Վեց ժամ էքստրապոլյացիայի ժամանակ առաջին դեպքում անհետանում է լրացուցիչ 54 կիլոկալորիան:

Հետազոտողների խոսքով, դա նշանակում է, որ չորս տարվա ընթացքում մարդը կարող է գցել տասը կիլոգրամ քաշ: Նստակյաց կենսաձևը համարվում է ճարպակալման եւ ուղեկից հիվանդությունների զարգացման հիմնական

գործոններից մեկը, ներառյալ շաքարախտը եւ սիրտանոթային համակարգի խանգարումները: Արեւմտյան երկրներում մարդիկ աթոռի վրա օրական անցկացնում են 7-12 ժամ, ինչն առանձին դեպքերում կապված է աշխատանքի հետ: Մինչդեռ սննդակարգն ավելի շատ է օգնում քաշը գցելուն, քան ֆիզիկական վարժությունները:

Այդ մասին Տեխասի համալսարանի սպորտային բժշկության պրոֆեսոր Ֆիլիպ Սթենֆորդը 2018 թվականի հունվարին հայտնել է Science Alert հրատարակությանը տված հարցազրույցում: Գիտնականն այն կարծիքին է, որ ֆիզիկական վարժությունները շատ ժամանակ ու ջանքեր են պահանջում մարմնի զանգվածն զգալիորեն նվազեցնելու համար: Միեւնույն ժամանակ, կարելի է սննդաբաժնից բացառել բարձր կալորիականություն ունեցող մթերքները, որոնք հարուստ են ճարպերով եւ ածխաջրերով, ինչը թույլ կտա գոտակատեղի չափը նվազեցնել բավականին կարճ ժամանակում:

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ Է ԵՐԿՈՒ ՕՐԸ ՄԵՎ՝ ՆՈՐ ՄԻԼԻԱՐԴԱՏԵՐ

Անցած տարի, յուրաքանչյուր երկու օրը մեկ, աշխարհում նոր միլիարդատեր է հայտնվել, ինչի արդյունքում նրանք թիվը հասել է 2043-ի:

Դա վկայում է Oxfam միջազգային բարեգործական եւ մարդասիրական կազմակերպության հետազոտությունը, որը պատրաստվել է Դավոսում Զամաշխարհային տնտեսական համաժողովի նախաշեմին: Կազմակերպության տվյալներով, մարդկանց այդ խմբի բարեկեցության աճը տարվա ընթացքում կազմել է 762 մլրդ դոլար, ինչի արդյունքում, համաշխարհային հարստության ավելի քան 80 տոկոսը կենտրոնացել է բնակչության 1 տոկոսի ձեռքում: Միեւնույն ժամանակ, աշխարհի 3,7 մլրդ չքավոր մարդկանց ֆինանսական դրությունն անցած տարի դուրս-ինչ չի բարելավվել:

Համադրելով Credit Suisse շվեյցարական բանկի տվյալները՝ Oxfam-ը եկել է այն եզրակացության, որ հարստությունն ավելի ու ավելի է կենտրոնացնում մարդկանց նեղ շրջանի

ձեռքին: Այսօր աշխարհի 42 ամենահարուստ մարդկանց կարողությունը հավասար է մարդկության չքավոր կեսի (3,7 մլրդ մարդ) ընդհանուր կարողությանը: 2009 թվականին այդպիսիք 380 հոգի էին: 2006-ից մինչեւ 2015 թվականն ընկած ժամանակաշրջանում միլիարդատերերի կարողությունն աճել է մոտավորապես 13 տոկոսով, այսինքն՝ այն աճել է 6 անգամ ավելի արագ, քան աշխատողների միջին աշխատավարձերը:

Oxfam-ն առանձին կանգ է առել այն բանի վրա, որ զգալի է մնում տարբերությունը միեւնույն աշխատանքը կատարող տղամարդկանց ու կանանց աշխատանքի վճարման միջև: Այդ ոլորտում բարեփոխումների ներկայիս տեմպերի պահպանման դեպքում այդ տարբերությունը վերացնելու համար կպահանջվի 217 տարի:

ՀԻՆԳ ՖԵՆՈՄԵՆ, ՈՐՈՆՔ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆ Ի ՎԻՃԱԿԻ ՉԷ ԲԱՑԱՏՐԵԼ

Մեր օրերում գիտությունը հզոր է, բայց՝ ոչ ամենակարող: Գոյություն ունեն երեւոյթներ, որոնք ժամանակակից գիտությունը ոչ մի կերպ չի կարողանում բացատրել. դրանք եղել եւ մնում են իսկական առեղծված մարդկության համար:

ԴԵԺԱՎՅՈՒ

«Դեժավյու» բառը ֆրանսերենից թարգմանվում է որպես «արդեն տեսած»: Դա տարօրինակ զգացողություն է, երբ մարդը զգում է, որ արդեն եղել է նմանատիպ իրավիճակում: Գիտնականները տարբեր ենթադրություններ են անում այդ երեւոյթի հետ կապված՝ գլխուղեղի կողմից ժամանակի կորոզման փոփոխություններից մինչեւ երազում տեսած իրավիճակի կրկնությունը: Սակայն դեժավյուին գիտական բացատրություն տալը դժվար է, քանի որ արհեստականորեն նման իրավիճակ ստեղծել հնարավոր չէ:

ույթը նույնիսկ տերմին ունի՝ «ապրումներ մահվան մոտ»: Հիմնական խնդիրն այն է, որ ուղեղը գրեթե ամբողջությամբ դադարեցնում է իր աշխատանքը սրտի կանգից անմիջապես հետո, այսինքն՝ կլինիկական մահի վիճակում մարդը սկզբունքորեն չի կարող ոչինչ զգալ կամ ապրել: Այս խնդիրը եւ նույնիսկ յուրաքանչյուր տեսակի տեսիլք ունի իր բացատրությունը: Բայց թե ինչու են որոշ մարդիկ ամենայն մանրամասնությամբ հիշում, թե ինչ է տեղի ունեցել այն վայրում, որտեղ վերակենդանացել են, գիտությունը մինչ օրս չի կարողանում պարզել:

դեպքեր, որոնք չի կարող բացատրել ոչ մի տեսություն:

ԻՆՏՈՒԹՅԱ

Ինտուիցիան անվանում ենք նաեւ վեցերորդ զգայարան: Գիտությունը մինչ օրս չի կարողանում բացատրել բնության այդ երեւոյթը: Որոշ գիտնականներ պնդում են, որ ճիշտ ընտրությունը զգալու կարողությամբ օժտված են առանց բացառության գրեթե բոլոր մարդիկ: Այդ ունակությունը մենք ձեռք ենք բերում ծնվելու պահից սկսած, պարզապես մարդը ետ է վարժվել այն օգտագործելուց՝ զարգացնելով միայն իր հինգ զգայարանները:

ՈՐՎԱԿԱՆՆԵՐ

Ուրվականների մասին հիշատակվում է դեռ պատմական լեգենդներում եւ շարունակվում է այդ մասին խոսվել մինչ օրս: Կան ոչ միայն կոլեկտիվ վկայություններ ոգիների հետ հանդիպման մասին, այլեւ այնպիսի ցնցող պատգույցներ, ինչպիսիք են լուսանկարները կամ տեսագրությունները: Շատ պարանորմալ երեւոյթներ գիտնականները բացատրում են հոգեբանական շեղումներով, զանգվածային հիստերիաներով կամ օրգանիզմի զանազան թունավորումներով: Այդուհանդերձ, լինում են

ՏԵՆԻՔՆԵՐ՝ ԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

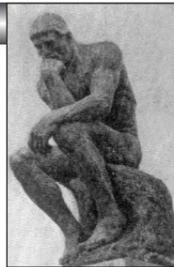
Կլինիկական մահ ապրած մարդիկ երբեմն պատմում են իրար շատ նման տեսիլքներ՝ թունել, որի վերջում լույս է թռչչի զգացողություն, հանդիպում մահացած ազգականների հետ եւ այլն: Այդ երեւ-

ԹԵՎԱԿՈՐ ՄՅՔԵՐ

Կյանքը մարդկանցից ահավոր շատ ժամանակ է խլում: **ՎԱՅՐԱՆ ՄԱՅՐԱԿՅԱՆ (ծնվ. 1968 թ.)** Հայ ժամանակակից գրող Ուսուցիչը պետք է լինի հայրենասեր, քանի որ հայրենիքի հանդեպ սեր կարող է սնուցել միմիայն հայրենասերը: **Շ.ԱՄՈՆԱՇՎԻԻ (ծնվ. 1931 թ.)** Կրպց հոգեբան

Մարդն իր բնույթով հասարակական էակ է: **Ֆ.ՎՈՒՏԵՐ (1694-1778)** Ֆրանսիացի փիլիսոփա Յուրաքանչյուր մարդ մի ամբողջ հատոր է, եթե միայն դուք գիտեք, թե ինչպես կարդալ այն: **ՈՒ. ՉԵՆԻՆԳ (1780-1842)** Ամերիկացի երկրաբան Մարդիկ, որոնց անմիջապես

հասկանում ես, անհետաքրքիր են: Մարդը, ըստ հնարավորի մտ, պետք է իր մեջ պարունակի ամեն ինչ, գունարած էլի ինչ-որ բան:

Ս. ԳՐՈՒԿԻ (1868-1936) Ռուս գրող

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

- Ամուսինը՝ կնոջը. - Բայց դու ի՞նչ ապուշն ես. որ ամենաապուշների մրցույթ լինեիր, դու հաստատ երկրորդ տեղը կգրավեիր: - Բա ինչո՞ւ երկրորդը, եթե ոչ առաջինը: - Դե՛, մի ապուշություն պետք է պահպանման դեպքում այդ տարբերությունը վերացնելու համար կպահանջվի 217 տարի: - Մեր տան կողքին, - ասաց Ֆերդին: - Բա ձեր տո՞ւնը... - Իա՛, այտա, պարզ չի՞, նրանց տան կողքին: © Թողը՝ տատին. - Ա՛յ բաբո, որ կարեկանեիր ու երկրորդ տեղը կընկնեիր: © - Որտե՞ղ է Դալի Գակոբի տունը: - Մարդը դու կըլե՞ս որ... © Լոռեցի ուսանողին դասախոսը ցույց է տալիս Մարքսի նկարն ու հարցնում. - Ո՞վ է սա: Ուսանողն անմիջապես պատասխանում է. - «Դա՞նի կառույց»... © Երկու ծեր կին խոսում են. - Դու ինչի՞ թո բոստանում խրտվիլակ չես դնում: - Ինչի՞, դե, ես ընենց էլ ամբողջ օրը բոստանում եմ, էլի... © - Մի սաք բիծա, արաղ խմելու հետ ո՞նց ես: - Շա՛տ լավ: - Իսկ առեղծվածի հետ: - Ա շան տղա, բա էրկու գործը մի մարդու կտա՞ն...

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՄԱԿ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ` ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԿԵՏ ԳՈՐԾԵՆԿԵՐ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը հանդիպում է ունեցել Հայաստանում առաքելությունն ավարտող, ՄԱԿ մշտական համակարգող Բրեդլի Բուզետտոյի հետ:

Հայաստանի նախագահը բարձր է գնահատել Բրեդլի Բուզետտոյի պաշտոնավարման անցած հինգ տարիների ընթացքում ՄԱԿ տարբեր կառույցների եւ հատկապես Զարգացման ծրագրի հետ Հայաստանի համագործակցությունը: Սերժ Սարգսյանը տարբեր ոլորտներում իրա-

նել նրան՝ մաղթելով հաջողություններ հետագա աշխատանքում: Սերժ Սարգսյանը հույս է հայտնել, որ Հայաստանում ՄԱԿ նոր մշտական համակարգողն իր գործուն կցուցաբերի նույնքան եռանդ էլ նվիրվածություն, որքան Բրեդլի Բուզետտոն՝ ավե-

լի խորացնելով ՄԱԿ հետ Հայաստանի գործընկերային հարաբերությունները: Բրեդլի Բուզետտոն իր համար մեծ պատիվ ու պատասխանատվություն է համարել աշխատել Հայաստանում եւ իրականացնել նախագահի նշած ծրագրերը, որոնք օգտակար են եղել Հայաստանի ու նրա քաղաքացիների համար եւ վստահեցրել, որ Հայաստանում անցկացրած տարիները մշտապես կմնան իր հիշողություններում, որոնք շատ տպավորիչ են, խորն ու հուզական: Հանդիպման ավարտին, Բրեդլի Բուզետտոն խաղաղություն ու բարեկեցություն է մաղթել Հայաստանին եւ ողջ տարածաշրջանին:

ՖՈՒՏԲՈՒԼԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԱՎԱԹԸ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը փետրվարի 7-ի երեկոյան Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում մասնակցեց ՖԻՖԱ-ի Աշխարհի առաջնության գավաթի ընդունման հանդիսավոր արարողությանը: Երկրի նախագահը միջոցառման վայր էր եկել ֆուտբոլային թռուցիկի փոքրիկ Սերժի հետ միասին:

Ընդունված արարողակարգի համաձայն, ըստ որի, գավաթի միջազգային շրջագայության ժամանակ հյուրընկալող երկրում այն ընդունում են երկրների ղեկավարները եւ ՖԻՖԱ-ի աշխարհի առաջնության չեմպիոնները, Սերժ Սարգսյանը ոսկե գավաթն ընդունեց 1998 թվականի ՖԻՖԱ-ի աշխարհի առաջնության չեմպիոն Ֆրանսիայի ազգային հավաքականի կազմում հանդես եկած Քրիստիան Կառանթյանից:

Արարողության ավարտին, ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչ Լուկաս Ռախովը Սարգսյանին Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի կողմից նվիրել է ոսկե գավաթի փոքր կրկնօրինակը, իսկ Հայաստանում Բրազիլիայի դեսպան Ամենար դե Մենդոսա Սանկտոսը Սերժ Սարգսյանին փոխանցեց լեգենդար ֆուտբոլիստ Պելեի կողմից ուղարկված ֆուտբոլային շապիկը՝ նրա ինքնագրով: Գավաթի երեւանյան այցելության շրջանակում, գա-

վաթը Օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում ներկայացվեց ՋԼՍ ներկայացուցիչներին, որից հետո մեկ-ժամյա ցուցադրության հանվեց Ազատության հրապարակում: Ֆուտբոլի ամենաընդանաՎոր մրցանակը՝ ոսկե գավաթը, արդեն 4-րդ անգամ է

ուղեւորվում միջազգային շրջագայության, որը կտեւի 220 օր եւ կներառի ավելի քան 50 երկիր, որից 24-ում գավաթը ներկայացվելու է առաջին անգամ, այդ թվում՝ Հայաստանում եւ Վրաստանում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՉԱՎԵՏԻ ԱՌԱՅԱՆՔՐՈՒՅՅԸ ՌԳ ՎԱՐՉԱՎԵՏԻ ՇԵՏ

Փետրվարի 2-ին Հայաստանի վարչապետ Կարեն Կարապետյանը Ալմաթիում, ելրասիական միջկառավարական խորհրդի նիստի շրջանակներում, առանձնազրույց է ունեցել Ռուսաստանի իր գործընկեր Դմիտրի Մեդվեդեւի հետ: Վարչապետը հայ-ռուսական տնտեսական օրակարգին վերաբերող մի շարք հարցեր են քննարկել, անդրադարձել երկու երկրների ապրանքաշրջանառության ծավալներին, տնտեսական կապերի զարգացմանը, ներդրումային ծրագրերի իրականացման հարցերին:

Շախմատի միջազգային ֆեդերացիայի նախագահ (ՖԻԴԵ) Կիրսան Իլյումժինովը Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանից ռեւանշ է խնդրել, «արագ» շախմատում նրանք համաձայնել են ոչ-ոքիի: Փետրվարի 9-ին լրագրողների հետ զրույցում խաղի մանրամասները ներկայացրեց ՖԻԴԵ-ի նախագահը, ով երեւանում է եւ մասնակցում է Շախմատի գիտահետազոտական ինստիտուտի բացման արարողությանը: Նախագահ Սարգսյանն Իլյումժինովին հաղթել է 2016թ. մարտին Մոսկվայում, շախմատի աշխարհի չեմպիոնի կոչման հավակնորդների մրցաշարի բացման հանդիսավոր արարողությանը մասնակցելուց հետո:

ՎԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՋՍԱԿ՝ ԱՎԵՐ ԶԱՆՎԵՑ ՀԱՅՍՏԱՆԻ ՕՏԱՐԵՐԿՐԱՅԻՆԵՐԻ Հայաստանում 2017 թվականին կայության կարգավիճակ է ստացել 6 հազար 42 օտարերկրացի: Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալներով, նրանցից 4 հազար 177-ը ստացել է ժամանակավոր, 1301-ը՝ մշտական, 564-ը՝ հատուկ կայության կարգավիճակ: Հայաստանում ապրելու իրավունք ստացած օտարերկրացիներից 3 հազար 688-ն արական, 2 հազար 354-ը՝ իգական սեռի ներկայացուցիչ է: Հայաստանում կայության կարգավիճակի համար ամենից շատ դիմել են 15-29 տարեկան անձինք: Հայաստանում կայության կարգավիճակ ստացած օտարերկրացիների մեծամասնությունը Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից է (1 138 անձ), մեծ թիվ են կազմում նաեւ Հնդկաստանի (938) ու Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացիները (915): Հայաստանում կայության կարգավիճակ ստացածներից 402-ը Սիրիայից են, 322-ը՝ ԱՄՆ-ից, 300-ը՝ Չինաստանից, եւս 29-ը՝ Թուրքիայից:

ԶԲՈՍԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ԱՋԸ ՎԱՅՄԵՆ Է 19 ՏՈՎՈՍ Հայաստան ժամանած զբոսաշրջիկների թիվը 2017-ին, 2016-ի համեմատ, աճել է 18,7 տոկոսով: Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների համաձայն, ստացված հաշվետվությունների տվյալների եւ հետազոտությունների արդյունքում չեւավորված փորձագիտական գնահատումների, 2017թ. հունվար-դեկտեմբերին Հայաստան է ժամանել 1 միլիոն 494 հազար 779 զբոսաշրջիկ: 2017թ. հունվար-դեկտեմբերին զբոսաշրջության նպատակով հանրապետությունից մեկնել է 1 միլիոն 481 հազար 755 մարդ, 2016 թվականի համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշն աճել է 17,3 տոկոսով:

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ ԸՈՒՎԱՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾԵՐՈՒՄ

Հայաստանի արտահանման տասը հիմնական շուկաների կառուցվածքում 2017-ին որոշակի փոփոխություն է կատարվել: Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալներով, թոփ 10 շուկաներից դուրս է եկել Կանադան, մուտք է գործել Նիդերլանդները: Ռուսաստանը շարունակում է գլխավորել արտահանման շուկաների տասնյակը (կշիռը՝ 24,1 տոկոս), Հայաստանից արտահանվող ապրանքների շուրջ մեկ քառորդը գնում է Ռուսաստան:

Երկրորդ տեղում, ինչպես 2016-ին, Բուլղարիան է (12,8 տոկոս): 2017-ին՝ 2016-ի համեմատ, տասնյակում տեղերի բաշխվածության առումով եւս փոփոխություններ կան: Մասնավորապես, Շվեյցարիայի տեսակարար կշիռը Հայաստանի արտահանման կազմում աճել է 7,8, ԱՄԷ-ինը՝ 1, Չինաստանինը՝ 0,1 տոկոսային կետով: Մյուս երկրների մասով արձանագրվել է տեսակարար կշիռի ցուցանիշի անկում: Ընդհանուր առմամբ, 2017-ին

Հայաստանից արտահանված ապրանքների 25,8 տոկոսն ուղարկվել է ԱՊՀ երկրներ, 28,2 տոկոսը՝ ԵՄ երկրներ, 46 տոկոսը՝ այլ երկրներ: 2016-ի համեմատ, արտահանման կազմում աճ են գրանցել ԵՄ երկրները 1,5 եւ ԱՊՀ երկրները՝ 2,8 տոկոսային կետով, իսկ այլ երկրները 4,3 տոկոսային կետով նվազել են: Հիմնական շուկաներից գատ, 2017-ին արտահանման ծավալների աճի հետաքրքրական ցուցանիշներ են արձա-

նագրվել մի քանի առանձին երկրների առնչությամբ: Հայկական ապրանքների արտահանումը բազմապատիկ աճել է Եվրամիության երկրներից՝ Դանիա (3,4 անգամ), Ֆինլանդիա (11,7), Հունգարիա (2,1), Միացյալ Թագավորություն (3,1), Իսպանիա (13), Կիպրոս (4), Շվեդիա (5,2), այլ երկրներից՝ Շվեյցարիա (3,6), Թաիլանդ (9,2 անգամ): Արտահանման ծավալների անկում է արձանագրվել դեպի Ղազախստան, Բելառուս, Գերմանիա, Հունաստան, Լեհաստան, Ռումինա, Լիտվա, Սլովակիա, Բրազիլիա, Իրաք, Կանադա: 2017թ. հունվար-դեկտեմբերին արտահանման ընդհանուր ծավալը կազմել է 2 միլիարդ 242 միլիոն 868,8 հազար դոլար, աճի տեմպը 25,2 տոկոս է:

ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ «ԶԱՐԹՈՆՔ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ 80-ԱՄՅԱԿԻՆ

Փետրվարի 5-ին Բելյուսի Թեքեյան կենտրոնում տեղի ունեցավ հանդիսավոր միջոցառում՝ նվիրված «Զարթոնք» օրաթերթի 80-ամյակին: Միջոցառումը հովանավորել է Լիբանանի տեղեկատվության նախարարությունը: Միջոցառման ընթացքում ողջունի խոսքով հանդես եկավ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա Վեհափառը, բացման խոսքով՝ «Զարթոնք»-ի երկարամյա աշխատակից Ջենի Գրիգորյան-Բարսեղյանը: Միջոցառմանը ներկայացվեց երեք զեկույց: Հայկազյան համալսարանի «Սփյուռք»-ի ուսումնասիրության կենտրոն»-ի տնօրեն Անդրանիկ Տազեյանը հանդես եկավ «Սփյուռքահայ մամուլը. լի-նե՞լ, թե՞ չլի՞նել» թեմայով զեկույցով: Երեւանի պետական մանկավարժական համալսարանի «Սփյուռք»-ի կենտրոնի տնօրեն Սուրեն Դանիելյանը խոսեց «Պատահիկներ» «Զարթոնք»-ի գրական մտքի քննական դեգերումների» թե-

մայի մասին: Միջոցառմանը մասնակցեց նաեւ «Զարթոնք»-ի գործընկեր «Արմենպրես» լրատվական գործակալության տնօրեն Արամ Անանյանը, ով հանդես եկավ ««Զարթոնք»-ը համահայկական լրատվության համապատկերում. մտորումներ ապագայի լրատվության մասին» զեկույցով: Հանդիսավոր միջոցառման ընթացքում ցուցադրվեց «Զարթոնք»-ի մասին տեղեկություններ ներկայացնող տեսահոլովակ, որը ներառում էր նաեւ Հայաստանի ազգային

գրադարանում «Զարթոնք»-ի 80-ամյակին նվիրված միջոցառումից հատվածներ: Շնորհակալական խոսքով հանդես եկավ «Զարթոնք» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Սեւակ Հակոբյանը՝ ներկայացնելով օրաթերթի 80-ամյակի կապակցությամբ «Զարթոնք»-ի հատուկ հրատարակությունը: Միջոցառման ավարտին փակման խոսքով հանդես եկավ «Թեքեյան մշակութային միության» հիմնադիրների մարմնի առեմապետ Հակոբ Գասարճյանը:

10.02.2018. Կոստանդնուպոլսի Սուրբ Ժողովի 150 հայրապետների (381թ.) հիշատակության օր

ՓԵՏՐՎԱՐ

11.02.2018. Բուն Բարեկենդան Սովորաբար Բարեկենդան է կոչվում շաբաթապահերի եւ Մեծ պահքի նախընթաց օրը:

Մեծ պահքի բարեկենդանը կոչվում է Բուն Բարեկենդան, քանի որ նախորդում է ամենաերկար պահքին: Պահքի շրջանում օգտագործում են բացառապես բուսական ծագում ունեցող սննդամթերքներ: Պահքի ընթացքում հրաժարվում են ոչ միայն որոշակի կերակուրներից, այլև մոլի սովորություններից:

Մեծ Պահքի 40 օրը խորհրդանշում է անապատում Քրիստոսի քառասունօրյա աղոթքի, ծոմապահության եւ ապաշխարության շրջանը:

Քառասունօրյա պահքին հաջորդում է պահոց եւս մեկշաբաթյա շրջան Ավագ շաբաթը: Այդ է պատճառը, որ քառասունօրյա կոչվող պահքը տևում է 48 օր:

14.02.2018. Տեառնընդառաջ: Տոն քառասունօրյա Գալստեանն Քրիստոսի ի Տաճարն Տերունի տոնը հիշատակում է 40-օրական Գիտուսի ընծայումը Տաճարին:

ՀԱՐԻՍԱՅԻ ՓԱՌԱՏՈՆ ԱՂՔՅՈՐՓԻՈՒՄ

Վիրահայոց թեմում բարի ավանդույթ է դարձել Բուն Բարեկենդանը նշել հարիսայի փառատոնով: Այս տարի նույնպես ավանդույթը պահպանվեց, բայց՝ առավել լայնածավալ եւ բազմաբնույթ:

Փետրվարի 4-ին, Վրաստանի հայ կանանց «Շուշանիկ» միության նախաձեռնությամբ, Մառնեուլիի մունիցիպալիտետի Աղբյուրի հայաբնակ գյուղում մեկնարկեց հարիսայի փառատոնը:

Դեռևս նախորդ օրը, Թբիլիսիի Սուրբ Էջմիածին եկեղեցու լուսարարապետ Տեր Մանուկ քահանա Ջեյմալյանը երեցկնոջ, Վրաստանի հայ կանանց «Շուշանիկ» միության անդամ, Սուրբ Մովսես Խորենացի նախակրթարանի ուսուցչուհի Անի Ջեյմալյանի հետ հյուրընկալվեց գյուղում:

Երեցկնոջ զխավորությամբ, մինչև լուսաբաց տեղի կանայք հարիսա պատրաստեցին:

Գյուղամիջում հավաքվել էին տեղաբնակները՝ մեծից

փոքր: Առավոտյան, 1861 թվականի կառույց Սուրբ Աստվածածին մատուռում մոմեր վառելուց եւ աղոթելուց հետո, աղբյուրիցներին միացան Թբիլիսիից ժամանած «Շուշանիկ» միության անդամները:

Դիմելով հավաքված հասարակությանը՝ Տեր Մանուկ քահանան, քարոզի խոսք ասաց Բուն Բարեկենդանի օրվա խորհրդի մասին, փոխանցեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդի օրհնությունը եւ շնորհավորանքը հարիսայի տոնի առթիվ: Վրաստանի հայ կանանց «Շուշանիկ» միության նախագահ Սուսաննա Խաչատր-

յանը անդրադարձավ հարիսայի փառատոնի պատմությանը:

Տեղացիների անունից գյուղապետի տեղակալ Գրգոլ Աթաբեկյանը շնորհակալություն հայտնեց հավաքվածներին ու հյուրերին՝ ընդգծելով, որ կենտրոնից կտրված գյուղում յուրաքանչյուր այսպիսի միջոցառում դրական է եւ հուսադրող:

ՌՈՋԱ ԱՎԱԳՅԱՆ

Գ. Աղբյուրի փառատոնի մունիցիպալիտետ

«ԵՍ ԱՄԵՆՈՒՐ ԵՄ...»

Դեռևս մեկ տարի առաջ, Թբիլիսիի թիվ 104 հայկական դպրոցի այս նույն պատերի ներսում հնչում էր Անահիտ Բոստանջյանի աշխույժ գրույցը, ուղղորդող խոսքը, դրվատանքն ու դժգոհությունը, զայրույթն ու ուրախությունը, որ կանա-ականա վարակում էր ու խորհել տալիս: Իսկ այդ օրվա ցերեկույթին նա մասնակցեց իրեն անսովոր եւ ոչ սազական լռությամբ: Փոխարենը, նրա խոսքով խոսեցին դպրոցի սաները, բանաստեղծուհուն ապրեցնող ընթերցողները:

Անահիտ Բոստանջյանի բանաստեղծական աշխարհին նվիրված միջոցառումը կազմակերպել էր դպրոցի գրադարանավարուհի Դասմիկ Անտոնյանը: Ներկաները հավաքվել էին դպրոցի գրական այն դարբնոցում, որն ահա մի քանի ամիս գեղեցկացնում է սիրելի բանաստեղծուհու գրական ժառանգության անկյունը:

Պահի խորհրդի կարելուր գիտակցությունը կար 10-րդ դասարանի սան Գեուրգ Փերիխանյանի բացման խոսքում եւ աշակերտների շնորհալի ելույթներում: Նրանց անմիջական ասունքով ներկաները հաղորդակցվեցին Անահիտ Բոստանջյանի ինքնատիպ պոեզիային, բանաստեղծի սրտի պոռթկուն երգին հայրենիքի, մարդու, կյանքի մասին... Հայերենից բացի, ընթերցվեցին նաեւ նրա ստեղծագործությունների վրացերեն եւ ռուսերեն թարգմանությունները: Իսկ թռուռուհին՝ նույն դպրոցի սան Անի Թորոսյանը, կատարեց «Իմ Թիֆլիսում, իմ Թիֆլիսում» (խոսք՝ Ա.Բոստանջյան, երաժշտ.: Կախա Տարածե) երգը: Ցերեկույթին առանձնակի ջերմություն հաղորդեց բանաստեղծուհու թոռների՝ այժմ թիվ 104 դպրոցի աշակերտներ Ռուբեն Թորոսյանների, Մարիամ եւ Բաֆֆի Բադալյանների մասնակցությունը:

Հանդեսին ներկա «Վրաստան» թերթի խմբագիր Վան Բայրուրյանը, ող-

ջունելով գեղեցիկ միջոցառումը, արժեւորեց Անահիտ Բոստանջյան բանաստեղծի, թարգմանչի, հասարակական գործչի գրական վաստակը, նրա վիրահայ մշակույթի ճանաչման եւ հայվրացական գրական կապերի ամրապնդման գործում ունեցած կարելուր ներդրումը եւ պատանի մասնակիցներից կոչեց շարունակել մտերմությունը գրականության հետ՝ այն ընկալելով իրեն մարդուն ազնիվ ձգտումների մղող լույս: Իսկ դպրոցի տնօրեն Իրինա Ժանկյանը եւ ուսմասվար Ալմարի Սիրադեղյանն իրենց գոհունակությունը բերեցին հիշատակի հանդեպ հարգանք ուսուցանող միջոցառման համար:

Միջոցառման ավարտին, ի նշան երախտիքի, Անահիտ Բոստանջյանի դուստրերը՝ Մարինե եւ Գայանե, դպրոցի գրադարանին նվիրեցին օրերս տպագրված «Ես ամենուր եմ...» նրա անտիպ բանաստեղծությունների ժողովածուն:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՂԱՆՅԱՆ

60x60 grid with numbers 1-60 placed in various cells, likely a calendar or puzzle grid.

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ. 1.Ե՛վ քաղաք, ե՛ւ գետ Հայաստանում: 5.Հայ երգի Մեքորպ Մաշտոցը: 9.Ֆրանսիացի հանրահայտ գրող: 10.Համեմունքի տեսակ: 11.Ժամանակի միավոր: 12.Քաղաք Արեւմտյան Հայաստանում, որտեղ ծնվել է բանաստեղծ Սիամանթոն: 14.Ռաֆֆու հայտնի վեպերից: 17.Անիվ պտուտակ: 18.Անֆիլտր ծխախոտ: 20.Մակերեսի չափման միավոր: 22.Հայ մեծ գրող Հովսեփ Ծիծեռնանյանը: 23.Թիակի ոսկորը: 26.Հայոց ամասնուն: 28.«Եվ ... Մաշտոց մի անուն» (Պ.Սեւակ): 30.Վրաց ճանաչված գրող Դումբաձեի անունը: 32.Հերոս Դ.Դեմիրճյանի «Վարդանանք» վեպում: 35.Ցուցական դերանուն: 37.Հոգնակիակերտ մասնիկ: 38.«... ինչու դու լուռ ես, սիրուն ջան» (Ժող.երգ): 39.Սրգի տեսակ, որը խորհրդանշում է Հայաստանը: 40.Դատարկ, ունայն, սնամեջ: 42.Ելցիմի կինը: 43.Վրաց երգչուհի ... Գուրցկախա: 44.Գերտերություն Ամերիկայում: 45.«... Մարիա» հանրահայտ երգ-աղոթք: 46.Անձնական դերանուն: 47.... Յորթ, ... Ջերսի: 49.Աշակերտ, սովորող: 53.«Կապիտալի» հեղինակ ... Սարքս: 55.Քաղաք եւ նահանգ Արեւմտյան Հայաստանում: 56.Պետություն Ասիայում: 57.Գ. Սունդուկյանի հայտնի կատակերգությունը: 58.«Ինքը» դերանունը սեռական հոլովում: 59.Գյումրիում ծնված գուսան: 60.Ջա-

ջուռոցի գեղանկարիչ, որմնանկարիչ: ՈՒՂՂԱՆՅԱՆ. 1.Սփյուռքահայ գրող: 2.Ոչ պարզ, այլ ... եղանակ: 3.Քաղաք Եթովպիայում: 4.Վրաց շախմատիստ, հնգակի չեմպիոն ... Գափրինդաշվիլի: 5.Կոմիտասի ստեղծագործություններից: 6.Քաղաք Ֆրանսիայում: 7.Հայոց թագավոր: 8.Հայ մեծ նկարիչ: 13.Գերմանիայի ... Անգելա Մերկել: 15.Ոխ, քեն: 16.Ողիսեսի հայրը: 19.Իրաքին սահմանակից պետություն: 21.Քաղաք Հնդկաստանում: 24.Հայ պատմիչ, Մաշտոցի աշակերտներից: 25.Քաղաք Ուկրաինայում: 27.Հայ մեծ վիպասան: 29.75-ամյա հայ վրիժառու, Ներսիսյան դպրոցի նախկին սան Գուրգեն ..., ով 1973թ. ԱՄՆում սպանեց թուրք փաշային: 30.Ծաղկի տեսակ: 31.Ա.Պուշկինի դայակը: 33.Ն.Գոգոլի երկերից «... Բուլբա»: 34.Փառատոների քաղաքը Ֆրանսիայում: 36.Ս.Փարաջանովի ֆիլմերից «... գույնը»: 41.Շախմատի խաղաքար: 47.... վրա պատկերված է փոթորկուն ծովը: 48.... կամ Կապուտան լիճ: 50.Հովանդացի ծովագնաց ... Թասման: 51.Թռչուն: 52.«...երը դանդաղ, ուղտերի նման/որ եւ ջուր խմած ձորից բարձրանում» (Հովհ.Թումանյան): 54.Մաքսակետ Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ՝ Ստեփանծմինդա-...: Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

Խմբագրի տեղակալ ՅՈՒՐԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774 www.vrastan.ge E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական № 4 4 - 1439 «ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

"ВРАСТАН" Тбилиси, Грузия <VRASTAN> Georgia, Tbilisi Индекс 66445